

ODWIEŚĆ (236) *vb pf*

W pisowni łącznej (234), w rozłącznej (2).

o jasne. ◇ *W inf -e-* (17) *MurzHist, Mącz (16), -é-* (6) *OpecŻyw (3), OpecŻywSandR, KochAp, SarnStat.* ◇ *imp z tekstów nie oznaczających é.* ◇ *W sg praet, plusq i con m oraz part praet act -ó-* (2) *Mącz, SarnStat, -o-* *OpecŻyw (2).* ◇ *W pozostałych formach e oraz o jasne.*

inf odwieść (105). ◇ *fut 1 sg odwiodeę (2).* ◇ *2 sg odwiedziesz (3).* ◇ *3 sg odwiedzie (11).* ◇ *3 pl odwioda (6).* ◇ *praet 1 sg m odwiódlęm (1).* ◇ *2 sg m odwiódlęś, -ś odwiódl (2).* ◇ *3 sg m odwiódl (26).* *f odwiódlą (7).* *n odwiódl (2).* ◇ *3 pl m pers odwiedli (11).* *subst odwiódl (1).* ◇ *plusq 3 sg m był odwiódl (2).* ◇ *imp 2 sg odwi(e)dź (6).* ◇ *2 pl odwi(e)dźcie (4).* ◇ *con 1 sg m bych odwiódl (1)* *RejŻwierc, bym odwiódl (1)* *CzechEp.* ◇ *3 sg m by odwiódl (16).* ◇ *1 pl m pers by(s)my odwiedli (1).* ◇ *3 pl m pers by odwiedli (9).* *subst by odwiódl (1).* ◇ *con praet 3 sg m by był odwiódl (2).* ◇ *3 pl m pers by byli odwiedli (1).* ◇ *part praet act odwiódszy (14), odwiódwszy (1)* *SkarŻyw.*

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Zaprowadzić na inne miejsce chcąc, aby ktoś się tam znalazł lub aby opuścił dotychczasowe miejsce (często pod przymusem);* *abducere PolAnt, Vulg, Mącz, JanStat; ducere HistAl, PolAnt, Vulg; deducere, educere, reducir Vulg, PolAnt; ferre Vulg; adducere, descendere a. divertere facere PolAnt; seducere Mącz (67) : ázaž káždy z was w ízábát nie odwięzuie wołu íwego ábo oílá od żłobu; y odwiódzly nápawa? WujNT Luc 13/15.*

odwieść kogo, co (50): BibRadz 3.Reg 18/40, Act 23/10; ále odwiódzly woýfká idž do nich á powiedz powolność ludu Rzymíkiego BielKron 109v, 45, 57, 197v; BudNT Matth 27/32[31], Mar 8/23, 15/1; StryjKron 235; ízkápá iego ítanął/ y zátárł íe z koniem Arcybiłkupim tak/ že íe żadnym obyczáiem nie dał odwieść KochAp 8; KochFrag 45; Y odwiódzly go [assumens eum] Piotr/ poczał go ítrofowác WujNT Matth 16/22, Mar 8/32, Act 23/10. Cf odwieść kogo do kogo; kogo, co od kogo, od czego; kogo skąd Zwroty.

odwieść kogo do kogo (5): A Ieufá powiedli íą (marg) odwiedli abo przywiedli (–) do Biłkupa MurzNT Mar 14/53; BibRadz Num 31/12, 2.Par 18/25; A oni poimawžly Ieufá/ odwiedli do Káiáfy Arcyoffiárniká/ gdzie íię byli Ksíęża y ítárzly zefzli. BudNT Matth 26/57; Młodzieńca tego odwiedz do Hetmáná. BudNT Act 23/17.

odwieść kogo, co od kogo [w tym: od siebie (1)], od czego [w tym: dalej od czego (1), trochę od czego (1)] (12): BibRadz Ioann 18/28; Konfántyn odwiódl fwoie ludzye trochę dáley od polńkich vffow. BielKron 409v, 403, 458v; A íáko tu hístoria píłze/ íž odwiódl máłuczko onego nędznego człowieká od oney tłufzczey á od onego ich zgromádzenia RejPos 204v; Y odwiódl íe Iozef od kolan iego BudBib Gen 48/12; prošíł Piotrá áby go trochę od brzegu odwiódl. SkarŻyw 596; rzekli/ ííz tobie wielki Kniáziu od tego Koniá ímierć podiác/ przeto go kazał od íiebie odwieść y ofobno chowác. StryjKron 120. Cf »odwieść na stronę«.

odwieść kogo skąd (1): íáko on był zábíl Godolifzá íyná Achikámowego/ ludži rycerłkie/ y niewiáfly/ y džiutki/ y komorniki/ ktore był odwiódl z Gabáonu. BibRadz Ier 41/16.

odwieść dokąd (14): Odwiedli tedy Ieufá od Káiáfálá ná Ratuíz BibRadz Ioann 18/28, Ios 6/23, 2.Reg 3/27, 3.Reg 18/40, Act 23/10; Grekowie ná bełpiecznieýsze mieýfcá okręty odwiedli BielKron

57, 45, 77, 197v; In aliquem locum abducere. Odwieść ná nieyákíe mieyńce. *Mącz* 96a; *BudNT Mar* 8/23; *StryjKron* 235; A odwiodęz ią pod ziemię głęboką? *KochFrag* 45; *WujNT Act* 23/10. Cf »odwieść precz«.

cum inf (1): Y od wiedli iy vkrzyżowác. *BudNT Matth* 27/32 [31].

W charakterystycznych połączeniach: odwieść od brzegu, od Kajafasa, od Konstantynopolim, od kolan [czyich], od lekarstwa śmiertelnego ludu, od rzesze, od siebie, od tłuszczej (2), od [jakich] uffow, od zebrania [kogo], od zgromadzenia [kogo]; odwieść w pośrzod brony, do Eiptu, do Jeruzalem, za miasteczko, na [jaki] miejsce (3), za namioty, do obozu, do potoka [jakiego], na ratusz, za wieś, do zamku, do [czyich] ziem, pod ziemię; odwieść z Gabonu.

Zwroty: »odwieść [kogo] precz [dokąd]« (1): A viąwży ślepego rękę/ odwiodł go precz zá miáfteczko [eduxit eum extra vicum] WujNT Mar 8/23.

»odwieść [kogo] z sobą« (6): odwiedz z sobą bráty łwe [reduc tecum fratres tuos] Leop 2.Reg 15/20; á Ioáb odwiodł go z sobą w pośrzod brony [divertere fecit eum Ioab ad medium portae] BibRadz 2.Reg 3/27, Gen 31/26, Iudic 19/3, 1.Reg 1/22; RejZwierc 80.

»odwieść [kogo] na stronę« [w tym: od kogo, od czego (4)] = apprehendere seorsum PolAnt, Vulg; ducere in secretum locum HistAl; ferre in partem Vulg; seducere ad partem Mącz [szyk zmienny] (14): przeto przyiáciele moij/ ktorzy tam łemną byli/ na stronę mie odwiedli OpecŻyw 126; HistAl L8v; Leop Tob 12/5; A gdy go odwiodł od zebránia ludzi ná stronę/ włożył palce łwe w wízy iego/ á plunąwży tknął ięzyká ie⁸⁰. BibRadz Mar 7/33; Mącz 97a; RejPos 203v, 205, 206; RejZwierc 175v; Niemogę ná ták nędznego człeká pátrzić/ odwiedźcie go ná stronę SkarŻyw 135, 100, 532; WujNT Mar 7/33, Act 23/19.

Przen (4) :

odwieść kogo od czego (2): odwiodłfy cie od złęgo ftádla/ apoštolem vczynil OpecŻyw 84v; Rácźze łáfkáwie á miłóściwie nas odwieść od tey márney tłuszczej łwiátá te⁸⁰ RejPos 207.

odwieść czego (1): Convellere de statu. Odwieść łwego łtanu. Mącz 417c.

Zwrot: »odwieść [kogo] za sobą« = pociągnąć za sobą, uczynić swoim zwolennikiem (1): Y z was łámych powłtáną mężowie mowiący przewrotnóści/ áby odwiedli vcznie zá sobą [ut abducant discipulos post se]. WujNT Act 20/30.

a. *Uprowadzić [kogo komu] (2) : Iełli który álbo która dziećię Zydóm odwiedźcie: chcemy/ áby tákowi byli łkazáni iáko złódzieie. SarnStat 256, 244.*

b. *Zaprowadzić z powrotem [kogo, co (żywotne)] (7) : odwiedźcie więźnie ktorełćie pobráli z bráćiey wálzey BibRadz 2.Par 28/11.*

odwieść komu (2): Iełlibyś znalazł wołu ábo ołá błędnego/ ktoryby był nieprzyiácielá twego/ tedy mu go odwiedz. BibRadz Ex 23/4; BudBib Deut 22/1.

Zwroty: »odwieść do domu« = reducere ad domum PolAnt (2): BibRadz 1.Reg 6/7; przed tym dzyeń poiął koniá y kláczę á łpuścił ie łpołu ná onym mieyńcu vłtáwionym/ y odwiodł zálię do domu. BielKron 116.

»odwieść od śmierci« = *przywołać z powrotem prowadzonego na śmierć [szyk zmienny]* (2): Gdy ią wiedzyono ná śmierć/ pośląłá Iudowi iego klenoty y lalkę/ mowiąc: Od tegom poczęłá co to iego rzeczy. On wnet przyzędł k łobie/ kazał ią odwieść od śmierci *BielKron* 20, 112.

2. *Odgiąć, odchylić; podnieść [co]* (7) : Refigere clavum. Odwieść álbo odgiąć goźdz. *Mącz* 126d; gdy go [koniał] zá ogon ciągniefz/ á ogon zálye mocno odwiedzie/ dobry bywa *SienLek* 187.

odwieść komu (1): Przeto ty czekay/ áżci drąg odwiodą *KlonFlis* Hv.

Zwrot: »odwieść daleko [od czego]« (2): Końce odwieść dáleko od muru v dołu *BielSat* N3v [*idem*] *BielSjem* 40.

Przen (1) :

Zwrot: »oczy odwieść [od kogo]« = *przestać patrzeć* (1): Aby przeciwnicy/ vznawfzy te rzeczy/ Z wftydem oczy fwoie odwiedli odemnie *GrabowSet* C3.

a. *Zmienić bieg wody* (1) : Deducere rivos, Zródłá odwieść. *Mącz* 96b.

3. *Sprawić, aby ktoś czegoś nie robił, nie uczestniczył w czymś, nie doznawał czegoś; deducere Vulg; declinare facere, expellere, propellere, subducere PolAnt; avertere, avocare, deterrere, detrahere, revocare Mącz; abducere Modrz; retrahere JanStat* (161) :

a. *Skłonić do zaniechania, odstąpienia, zniechęcić, powstrzymać [w tym: z podmiotem osobowym* (101), *nieosobowym* (27); *kogo* (136), *co* (W przed) (5)] (155) : Cżemu cie nie odwiodło wielkie wołanié/ ij wielkoftz ludzi/ ij żadenijé takowé złołci? *OpecŻyw* 146v, 146, 146v [2 r.]; *PatKaz III* 128v; Za tháfch thedi namową naczal yufch o gofpodinyey mislycz, y Richlo potym chcziall oną fzyekyerą fprżathnacz alye nyewye czo y odwyodlo *LibMal* 1543/76v, 1543/75; áby fcie fie rychło odwieść nie dáli iákiemu duchowi omylnemu *RejPos* 261v; *BiałKaz* 13v; Nie máłz ktoby poprąwił domu gnijácego/ Tych dość co popycháią ledwo ftoiąácego/ Odwieść fię żaden nie da *GrabowSet* L2; A w tym lepák liście ftára fię odwieść tych/ ktorzy przez fałefzne Apoftoły [...] ábo iuz byli ná Zydwofkie ceremonie námowieni/ ábo przynamniefy ku nim náklonieni *WujNT* 649.

odwieść od kogo (21), *od czego* (114) [w tym: *od kogo i od czego* (2)] (133): Pán Iézus [...] pilniefy niemotzneé vzdráwiál/ aby ie od ijch błędu odwiodl. *OpecŻyw* 52, 85v, 93v [2 r.]; *OpecŻywSandR nlb* 3v; Złofłnici [Ps 118/114], (*koment*) czufz ktorzy mię od zakonu chciecie odwiefc. *WróbŻołt* pp2; *RejPs* 121; *MurzHist* C4v; *LubPs* aa4v, aa6v *marg*, bb3 *marg*, cc, cc5 *marg*; Káždy świádkiem będzief/ ktorego flufzna przyczyná od tego nie odwiedzie. *GroicPorz* x, z3, cc4; *KrowObr* 166v; Gdyż powiedałz iż wolno káżdemu do złego/ A kto nie chce/ Pan fnádniefy odwiedzye od tego. *RejWiz* 138, A3v; obiecał dáć Ptolomeufowi wiele piéniefdzy/ áby Krolá od dekrethufy odwiodł. *Leop 2.Mach* 4/45, 2.Mach 4/46; ábowiefm fthárał fie iákoby cie odwiefc mogł od Páná Bogá twego/ ktorzy cie wywiodł z ziemie Egiptkfiefy z domu niewolfłtwá. *BibRadz Deut* 13/10, *4v, *Deut* 13/5; *BielKron* 11, 36, 90v, 198, 324, 351, 424; *GrzegRóżn* E, E3v [2 r.], K2; Aliquem de coelo detrahere, Odwieść kogo od yego fláchetnego przed fię wżięcia. *Mącz* 461d, 33d, 451d, 487a, 504c, 505b, c [2 r.]; *SarnUzn* H; odwiedź mię od inych plotek á wymyfłow fwiáthá tego. *RejAp* 88v, BB7, 20v, 37, 81v, 139, 141, 167; *GórnDworz* Ee3, Hh8v, Kk6; *HistRzym* 40v; ktorzy cie ftrzegą áby cie odwiedli od wiáry twoiefy y od Páná twego *RejPos* 110, 52v, 55, 167v, 217v, 259v, 309v, 323v; Ale gdzie iefł myfl wfpániła á ferce befpieczne/ iuz áni ftrách/ áni żadne dobrodziefyftwo tákiego od przyfłtoynofci iego nigdy

odwieść nie może *RejZwierc* 134v, 37v, 85, 100v, 134v, 201v, [203], 268v; *BielSpr* 3v; *WujJud* 48v, 128v; *BiałKaz* I3v; chcąc nas odwieść od Iezulá y od piłmá nowego przymierza. *CzechRozm* 121, 31, 59, 67v, 68 [3 r.], 76 (16); *PaprpPan* Y2; *ModrzBaz* 91v; Cżart go chćiał z łzkoły wyrwáć y od nauki odwieść przez iednego Czárnoksiężniká *SkarŻyw* 470, 57, 68, 179, 207, 293, 294, 552; *StryjKron* 562, 607, 637, 737; *CzechEp* 77, 318, 339; *CzechEpPorz* *3v; *NiemObr* 11, 80, 82, 165; *ReszHoz* 130; *WerGość* 204; *ArtKanc* O14v, P7v, S7v; gdyż łatwie ten da łie od cnoty odwieść/ łáćwie łie s przyłtoynołćią rozłtánie *Phil* I4; Naprzod ie łtrofuie/ iz łię dáli odwieść od prawdy/ ktorą im był podał. *WujNT Gal* 1 arg, s. 474; *SarnStat* 1068; *KlonKr* E3v. Cf *odwieść od kogo do kogo; od kogo ku komu; od czego na co; Zwroty*.

odwieść od kogo do kogo (1): któryby iedno od Bogá iedynego Izráelłkiego/ do obcych Bogow odwieść drugiego vsiłował *CzechEp* 31.

odwieść od kogo ku komu (1): A tákież vcżynicie/ ielliby brát álbo żoná [...] chćiał cię odwieść od prawdziwego Bogá Izráelłkiego ku inemu. *BielKron* 44.

odwieść od czego na co (1): á czo młza od łzatana wimiłłona aby odwiodł od wiary ludzi nawieczne potępienie *SeklKat* Y4.

odwieść z czego (2): *BibRadz Deut* 13/5; Vrosła nąm przyczyna z Ie^m MP, Rogozinskim otym pomysłiwać, iakobysmy onegozte⁸⁰ rozumienia albo odwiedli albo wzdan żebyśmy oiego poratowaniu znim familiariter y confidentissime pomowili. *ActReg* 53.

odwieść komu co (2): Deterrere a bello faciendo, Odwieść komu wojnę. *Mącz* 451d, 451d.

odwieść czym (23): á choeby źli chćieli wierne łwoimi báśniámi odwieść od prawdy/ ále themu dołyc nie vcżynią. *LubPs* bb3 marg; Potuchá wiernym/ iz áni grozám/ áni proźbám/ áni dáry nye odwyodá wiernych od páná łwoyego. *LubPs* cc5 marg; ktorą powieścią Cesarzá y oycá odwiodłá od gniewu przeciw Brzetyłłáwowi *BielKron* 324; *GrzegRóżn* E; *RejAp* BB7; *RejPos* 323v; *RejZwierc* [203]; *BiałKaz* I3v; Ten tedy iełł vmyłł Páwłow/ że przykładem onych złych Izráelłczykow/ chćiał odwieść Korinczyki od takiegołz vporu/ ktorý łie iuz w niektore z nich wkrádał. *CzechRozm* 31; á ták odwiodł groźbą łwą y namowá kłędzá Papielłkiego y Ormiáńłkiego od ich wiáry. *CzechRozm* 67v, 59, 68, 82v, 241, 241v; Syná dziwnemi namowy y łieroctwá łwego przekłádanim y máćierzynłskimi łzám/ od wiáry S. odwieść niemogł. *SkarŻyw* 179; czemu łię o to kułłz/ áby nas tymi obietnicám/ od Bogá żywego odwieść/ á do łłuzby dyabelłkiej przywieść mogł? *SkarŻyw* 207; ábo iell/ tego nieprzemoże/ tedy z dobrej drogi zbić/ áby od dobrego/ ktore myłłi człowiek tym odwieść chce. *SkarŻyw* 294, 57, 68, 293; *StryjKron* 607, 737.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: tego (1), od tego (1); aby (1), iżeby (1)] (2): Nunquam ullo modo me potes deterrere quin loquar, haec uti facta sunt, Nigdy mi tego nie odwiedziełł ábych nie miał tego znáć co łie łtáło *Mącz* 451d; TEgo namniey łiwy włos áni łtáre łátá/ Od tego nie odwiodá ni żadna vtrátá/ Iżeby miał połozyc kopia w pokoiu *PaprpPan* Y2.

W przeciwstawieniach: »odwieść ... przywieść (9), pobudzić, przyciągnąć, przywabić, zaprawić, zawieść« (14): Abowiem ty Ceremonie [...] mogá drugiego łumnienie zmiękczyć/ ku łkrulze przywiełł/ y od przyłyęgi odwiełł *GroicPorz* z3; iz ták wiele ludzi od łámego Páná Bogá odwiodł/ á do łtworzenia ie przywiodł *KrowObr* 166v; Iáko tedy dopułłzcza mienić imię Syná Bożego miedzy

ftworzonemi rzeczami/ áby k nim więcej ludzi przywabił/ á od Kryſthuſá odwiódł *GrzegRóżn* E3v; Aby thy Bogi thym więcej zalecił/ y do nich ludzie przyciągnął/ á potym áby od prawdziwego Bogá Oycá odwiódł *GrzegRóżn* E3v; áby nas od proſtoty ſłowá Bożego odwiódłszy/ áż do Bábilonu záwiódł *GrzegRóżn* K2; chciał li by pan/ áby poddáni/ y w to/ y w co inego nieprzyſtoinego ſiebie nie záwiedli/ niechaiżeby ye w dobre zwyczáie záprawił/ á od złych odwiódł *GórnDworz* Hh8v, Ee3; *RejPos* 167v; *CzechRozm* 68, 76; *SkarŻyw* 207; *CzechEp* 339; *ZawJeft* 40; *SarnStat* 1068.

W charakterystycznych połączeniach: od bałwochwalstwa odwieść (2), od błędliwej wiary, od błędu (5), od Boga (4), od bożej służby, od ceremonij, od Chrystusa (Krystusa) (2), od cnoty (2), od czystości, od ćwiczenia, od dekretu (2), od dobrego, od dumy nikczemnej, od egzekucyjej, od fałsznych nauk, od gniewu, od hardości serca, od Jezusa, od [Chrystusowej] męki, od miłowania bożego, od nauki (2), od obyczajů żydowskiego, od okrucieństwa (2), od Pana (6), od Pana Boga (3), od pisma Nowego Przymierza, od plotek, od poczciwoſci, od podniesienia wojny, od powinnoſci, od prawdy (3), od proznej nadzieje, od przedſięwzięcia (3), od przyjaźni, od przysięgi, od przystojnoſci (6), od roboty, od rozmyſławania, od rozſądku, od [jakiej] rzeczy (4), od (prostoty, ſzczyroſci) ſłowa bożego (3), od ſprawiedliwoſci, od sproſnych gadek i mow, od ſtatecznoſci, od ſmiałoſci, od [jakiego] uczynku (4), od uporó (2), od uſtaw [czyich], od uznania prawdy, od walki, od wezwania niebieskiego (2), od wiary (8), od wojowania, od woli bożej (2), od wymyſłow ſwiata tego, od zakonu (3), od zatwardziałoſci ſerca, od złego umyſłu (2), od złych zwyczajow; odwieść z [jakiego] rozumienia; do obcych bogow odwieść; odwieść na wieczne potępienie.

Przysłowie: Acz kowalá od kleſzczow á zduná od gárnczow thrudno odwieść/ bo zwyczáy drugi zakon RejZwierc 268v.

Zwroty: »odwieść od grzechu, od złoſci« = avocare a peccatis Mącz [szyk zmienny] (2:1): Peccatis amici indulgere, Prziyaciela od grzechu nie odwieść. Mącz 169a, 504c; RejZwierc 135.

»[kogo] za ſobá [od kogo] odwieść« (2): wiele innych Chreſćcian zá ſobá od Chryſthuſá odwiędzie SkarŻyw 187; CzechEp 357.

Szeregi: »odwieść a odchylić« (1): LubPs aa4v cf W przén.

»odwieść a oderwać« (1): A iż to Pan bog baczył po Zydziech/ iż byli ſkłonni ku bałwochwálſtwu bárzo/ chcąc ie od tego odwieść á oderwác/ vſtáwił im przykazánie ſwoie áby iednego Bogá chwalili BielKron 36.

»odwieść abo odrázić« (1): od ktorey woli Bożey/ ieſliby nas namileyſzy przyiáciel/ odwieść ábo odrázić chciał: [...] ma nam być [...] w nienawiſci. NiemObr 11.

»odstraszyć i odwieść« (1): Deterrere atque avocare a religione, Oſtrázić [!] y odwieść od práwey wiáry. Mącz 451d.

*»pohamować i odwieść« (1): áby y proſtaczki á ludzi nieumieiętne od vznánia prawdy pohámowali y odwiędli BibRadz *4v.*

W przén (14) : MurzHist C4v; ktory [Pan Bóg] [...] odkupił was z domu niewoley/ y chciał was odwieść zdrogi/ po ktorey wam chodzić roſkazał Pan Bog wálz BibRadz Deut 13/5; A iáko ták mnogiemi ſćieſzkámi od iednego Bogá Oycá odwiódł Ízátan GrzegRóżn E; Drugiego teź zołędny krol od wiela rzeczy odwiędzie/ á ſwemi go Ípráwámi zábáwi/ że tych drobných rzeczy pámiętác nie

będzie powinien. *RejZwierc* 100v; *CzechRozm* 59; mięę frzebrną/ pod oczy mu podrzućił/ áby go łákomftwem od záczyćey drogi odwiodł. *SkarŻyw* 57; ábym od tych chropowátých/ y chroftátých wrzodow/ łpofných/ obmierzyłých [...] gadek y mow ludzi zówiedźione odwiodł. *CzechEp* 77, 318; *ReszHoz* 130.

odwieść co (5): odwiedź do tego czaftu myfli náłfe od błędu złościwego *RejPs* 121; á iżby ferce á myfl iego odwieść á odchylic raczył od fáłefznych á omylných náuk ludzi obłudnych. *LubPs* aa4v; A ktemu iże swoi łá/ łácono ábo powinowáctwo/ ábo łpolne obrázenie fercá ich od práwego rozłádku odwieść mogą. *ModrzBaz* 91v; Gdzie naprzod prósbámi/ potym grošbámi iey nie vzyte ferce od poľlubioney Chryftufowi czyłtości/ odwieść chćiał. *SkarŻyw* 68; tedy vmysłiliłmy vmysł náłz od tego odwieźdz *SarnStat* 1068.

W charakterystycznych połączeniach: odwieść myśl(i) (2), serce (3), umysł; odwieść od (z) drogi (3), od fundamentu, od plugastwa, od prawego gošćinca, od wrzodów; mnogiemi ścieżkami odwieść.

a. *Skłonic, zmusić do opuszczenia jakiegoś miejsca (8) :*

odwieść od czego (7): Gánili drudzy tę zyemię mowiąc/ iż tám żadny długo żyw być nie może/ áby drugie od niey odwiedli mowili/ lud ktory w niey przebywa/ ieft mkły á chutki y wielki *BielKron* 40v; Turcy im vtępowáli krążąc/ chcęcy ie odwieść od miáftá/ áby ie zálkoczyli od brony *BielKron* 316, 47v, 240v; Avocare milites a signis, Żołnierze od proporcá odwábic/ odwieść/ odłtrzelić. *Mącz* 504c. *Cf Zwrot.*

Zwrot: »odwieść daleko, opodal [od czego]« [szyk zmienny] (1:1): zmowil fie z Perenim/ áby/ gdy Turki odwiedzie opodal od miáftá/ w ten czás zálkoczył od brony *BielKron* 314v; A gdy ie zá łobá dáleko od miáftá odwiodł: oni z tyłu przybiegli y wzięli miáfto *SkarŻyw* 502.

Przen [z czego] (1) : O tym trzebá myslić/ by żadne proźności/ Człeká nieodwiodły z Pánłkiey oblicźności. *WisznTr* 32.

b. *Nie dopuścić do czegoś, pozbawić, uwolnić (6) :*

odwieść kogo od czego (5): Odwiodłem go od brzemion/ á ręce iego od robot gárcnzárfkich. *BibRadz Ps* 80/7; ktore ieft rzemiełlo ná łwiece/ ktorymby on nie pokuźał nędznego narodu ludzkiego/ áby gi mógł obmierzić Pánu łwemu/ á odwieść go od łálki á od łwięthey opátrźności iego. *RejPos* 331, 71, 241; będąc dziękowác żeś go w pokoju zoltháwił/ á odwiodł od niepotrzebneho kłopotu iego. *RejZwierc* 79v.

odwieść co (1): pewnie gdy nas bronić będąiefz/ trudności wiele odwiedźiefz. *ArtKanc* T13.

W przen (1) :

Zwrot: »daleko odwieść« (1): ále ieft głos naiemniczy á omylny/ ktoryby cie bárzo omylił/ á dáleko odwiodł od tych god/ á od tego powołánia Páná twego. *RejPos* 241.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (1) : Abstraho – Odcziágnáz Od wiełzcz gwałtem. *Calep* 9b.

Synonimy: 1. oddalic, odprowadzić; 2. odgiąć, odwinąć; 3.a. odciágnąć, oderwác, odezwác, odłozyc, odludzić, odnęćic, odrázić, odwabic, pohamowác, powšciágnąć, wšciágnąć.

Formacje współrdzenne cf 2.WIEŚĆ.

Cf **ODWIEDZIENIE, ODWIEDZIONY**